odpovídá požadavku objektivního hlediska, když obec chce předejíti národnostní třenice.

Soud nemohl ani tuto námitku shledati důvodnou. Obec. zastupitelstvo usneslo se 26. června 1925, aby dávka předepsaná z převodů nemovitostí byla za určitých předpokladů plátcům dávky vrácena. Usnesení to ve svém jádře tedy znamená, že se jednotlivcům mají z peněz obecních poskytnouti příspěvky, subvence. Podle zřejmého svého smyslu usnesení ono směřovalo k tomu, aby nemovitosti, jsoucí dosud v držbě příslušníků národnosti německé, nedostaly se do rukou osob smýšlení nepřátelského německému národu. Usnesenými příspěvky jednotlivcům měl tento účel býti zajištěn. Obci nelze ovšem upírati právo, aby hospodařila volně svým majetkem — ale může tak činiti jenom v oboru své působnosti. Může tedy subvence poskytovati také jen k takovým účelům, které se předem a nejprve týkají prospěchu obce (§ 28 odst. 1 ob. zř.). Působiti na poměry rozdělení půdy podle hledisek národnostních a politických netýká se však předem a nejprve zájmů obce, přesahuje tedy obor působnosti obci přikázané, a vybočuje proto i z oboru její působnosti, poskytovati k tomuto účelu z obecních peněz příspěvky. Mohl tedy úřad právem podle § 102 ob. zř. usnesení z 26. června 1925, přislibující příspěvky k takovému účelu ve formě vrácení předepsané dávky, zastaviti, resp. zrušiti.

Zůstal-li ale tento samostatný důvod nař. rozhodnutí stížností neotřesen, nemusil se soud zabývati dalšími námitkami stížnosti, které brojí proti druhému důvodu nař. rozhodnutí, totiž že usnesení obce příčí se ustanovení § 128 úst. list.

Konečně vytýká stížnost, že mezi obcí R. a st-lem byla na základě usnesení obec. zastupitelstva z 26. června 1925 uzavřena smlouva, podle které má st-l žalovatelný nárok oproti obci na náhradu oné částky dávky, která obci z titulu převodu nemovitosti st-lem koupené připadne. V době uzavření této smlouvy byla obec ještě neodvislá ve svých rozpočtových disposicích. Nemůže proto býti opatřením úřadu obci zabráněno plnění jejích smluvních povinností.

Má tedy stížnost za to, že zrušovacího práva podle § 102 obec. zř. nelze použíti, když obec své usnesení provedla a straně na základě něho nějaké právo přiznala. I v tomto ohledu zastává nss ve své stálé judikatuře (viz na př. Boh. A 1069/21 a 1525/22) opačný názor a usuzuje, že dozorčí zákrok státní správy podle cit. ustanovení zákona je přípustný, i když usnesení obec. zastupitelstva bylo již vykonáno. Poukazuje se tedy i v tomto ohledu na důvody zmíněných nálezů. Okolnost, že z provedeného usnesení vzniklo třetí osobě právo, nemůže býti překážkou, aby za předpokladů § 102 ob. zř. úřad nepoužil svého dozorčího práva, daného mu v zájmu veřejném.

Jsou tedy námitky stížnosti bezdůvodny, pročež bylo stížnost zamítnouti.

Č. 11.539.

Pojištění sociální. — Policejní právo trestní. — Řízení správní (Slovensko): Okresní nemocenská pojišťovna, ať už jako odborný zástupce nebo jako poškozená ve smyslu §§ 17, 30

neb 31 uh. polic. trest. řádu, má při řízení o policejních přestupcích, které se stihají z povinnosti úřední, postavení strany a přísluší jí podle § 176 cit. řádu právo odvolati se i v neprospěch obviněného.

(Nález ze dne 9. listopadu 1934 č. 20.960.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 3439/24, 7913/29, CCCLVI/29.

Věc: Okresní nemocenská pojišťovna v T. proti okresnímu úřadu v Trnavě o přestupek zák. č. 221/1924 Sb.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušují pro nezákonnost.

Důvody: Stěžující si pojišťovna oznámila okr. úřadu v Trnavě, že fma G. Jonáš a syn v T. nepřihlašuje a neodhlašuje svých zaměstnanců na tištěných formulářích, vydaných Úsp-ou, a činí tak neúplně a nedostatečně způsobem, nevyhovujícím ustanovení § 18 zák. č. 221/1924 Sb. ve znění zák. č. 184/1928 Sb. a vlád. nař. č. 26/1930 Sb. přes to, že byla opětně vyzvána, aby podávala přihlášky a odhlášky řádně podle zákona. Žádala, aby zaměstnavatel byl uznán povinným přihlašovati a odhlašovati své zaměstnance na předepsaném tiskopisu se všemi zákonem předepsanými údaji, a aby pro úmyslné nedbání zákonných ustanovení byl potrestán.

Po ústním jednání, vykonaném o těchto oznámeních proti Šalamounu G., majiteli jmenované firmy jako obviněnému, bylo nař. rozhodnutími, jež byla ústně prohlášena, další řízení zastaveno a obviněný byl pro nedostatek skutkové podstaty trestného činu osvobozen. V důvodech bylo uvedeno, že řízení musilo býti zastaveno, a obviněný osvobozen ve smyslu § 151 pol. trest. ř., neboť okr. nem. pojišťovna nedodala ani na opětovnou žádost obviněnému úředního tiskopisu »Mzdový výkaz«, kterého se všeobecně užívalo k přihlašování a odhlašování nestálého dělnictva. — Tvrdí-li pojišťovna, že tiskopisem »Mzdový výkaz« mohou přihlašovati a odhlašovati jen ti zaměstnavatelé, kterým to pojišťovna povolila, měla to obviněnému výměrem sděliti a neměla se postaviti na pasivní stanovisko. Jestliže pojišťovna na žádost strany ani nedodala úředního tiskopisu »Mzdový výkaz«, ani nerozhodla o žádosti strany výměrem, že strana může přihlašovati, resp. odhlašovati své zaměstnance jen individuálně, zavinila sama, že obviněný svémocně podle vzoru tiskopisu »Mzdový výkaz« oznamoval své nestálé dělníky. — Ježto policejní řízení v záležitostech okr. nem. pojišťovny spočívá na zásadě oficiality, pojišťovna má postavení pouhého oznamovatele, proto se nepřipouští odvolání okr. nem. pojišťovny proti tomuto rozsudku.

O stížnostech, podaných na tato rozhodnutí, uvažoval nss takto:

Nař. rozhodnutími osvobozen byl Šalamoun G., majitel fy G. Jonáš a syn jako zaměstnavatelky, od obžaloby, vznesené naň stěžující si pojišťovnou pro přestupek zák. č. 221/1924 Sb. ve znění zák. č. 184/1928 Sb., jehož prý se dopustil tím, že nepřihlašoval a neodhlašoval její zaměstnance způsobem vyhovujícím ustanovením těchto zákonů. Při tom prohlásil žal. úřad, že stěžující si pojišťovně nepřísluší právo odvolati se z těchto osvobozujících rozsudků. Toto prohlášení podle svého obsahu a právní povahy není ničím jiným, než právním poučením poji-

šťovny, že ona nemá proti naříkaným rozhodnutím opravného prostředku. Tak je chápou také stížnosti a vytýkají mu nezákonnost.

O tom, že pojišťovna jest legitimována stěžovati si u nss-u na toto právní poučení, nelze pochybovati, ježto ve svých stížnostech tvrdí, že odepřením příslušejícího jí práva odvolacího byla ať jako odborný zástupce, či jako poškozená (§§ 17, 30 a 31 uher. polic. trest. řádu) ve svém subjektivním procesním právu domáhati se u odvolací stolice nápravy osvobozujících rozsudků, vydaných prvou stolicí, nezákonně zkrácena (§ 2 zák. o ss).

Žal. úřad vyslovil v řečeném právním poučení, že policejní řízení trestní o přestupcích zákona o sociálním pojištění č. 221/1924 Sb. jest ovládáno zásadou oficiality a že okr. nem. pojišťovna má v něm jen postavení pouhého oznamovatele. Žal. úřad vychází tedy z právního názoru, že pojišťovna nemá v něm postavení strany, a odpírá jí proto právo odvolati se z jeho osvobozujících rozsudků.

Stížnosti proti tomu namítají, že tento právní názor jest nezákonný, a dovozují, že v trestním řízení, zahájeném na oznámení pojišťovny, pojišťovna podle uh. pol. tr. řádu (nař. býv. uh. min. vnitra a sprav. z 26. září 1909 č. 65.000) postavení strany má.

Stížnostem sluší dáti za pravdu. Již v nál. Boh. A 3439/24 vyslovil nss právní názor, že pojišťovna ať už jako odborný zástupce či jako poškozená, ve smyslu §§ 17, 30 neb 31 cit. pol. tr. řádu při policejních přestupcích, které stíhají se z povinnosti úřední, má v tomto řízení postavení strany a podle § 176 tohoto řádu právo odvolati se v neprospěch obviněného. K odůvodnění tohoto právního názoru sluší pak uvésti, že poškozeným podle 5. odst. § 17 uh. pol. tr. řádu jest ten, jehož jakékoli právo bylo poškozeno neb ohroženo spáchaným přestupkem. Podle 2. odst. tohoto §u jest poškozený oprávněn zastupovati žalobu pro přestupek stihatelný z úřední povinnosti. Poškozený může podle § 31 odst. 1 až do ukončení líčení vystoupiti v zastoupení žaloby pro takovýto přestupek a vykonává táž práva, která v případě přestupku stihatelného k soukromému návrhu přísluší poškozenému jako soukromému žalobci (§ 32). Práva, jež podle zásady vyslovené v § 31 odst. 1 příslušejí poškozenému, který vystoupil v zastoupení žaloby pro přestupek stihatelný z povinnosti úřední, jsou vypočtena v § 32. K těmto právům náleží právo nahlížeti do spisů, právo býti obeslán k líčení, právo činiti návrhy a použíti proti rozhodnutím přípustných opravných prostředků. Podle § 176 odst. III. č. 2 může se poškozený, který spolupůsobil v zastoupení žaloby, z rozsudku odvolati v neprospěch obviněného, při čemž cit. řád neobmezuje nijak rozsah tohoto odvolacího práva poškozeného, zejména ne v tom smyslu, že by poškozený mohl v odvolání uplatňovati jen porušení svých procesních práv. Podle § 192 může pak poškozený, který působil v zastoupení žaloby, žádati za účelem odsouzení obviněného za obnovu řízení, jež bylo pravoplatně ukončeno osvobozujícím rozsudkem nebo zastavujícím výměrem.

Z obsahu všech těchto předpisů, zejména z ustanovení § 176 odst. III. č. 2 a § 192 uh. pol. tr. řádu plyne nepochybně, že tento řád poskytuje poškozenému, který vystoupil v zastoupení žaloby pro delikt stihatelný z úřední povinnosti, zásadně stejná práva jako soukromému žalobci při deliktu stihatelném k soukromé žalobě, a to nejen práva pro-

cesní, nýbrž i subjektivní materielní právo na potrestání obviněného (srov. Boh. A 7913/29). Má tedy takový poškozený v trestním řízení policejním, konaném o přestupcích zák. č. 221/1924 Sb., které trestají podle § 263 polit. úřady I. stolice, z jejichž nálezů lze se odvolati k polit. úřadům II. stolice, a jež se provádí podle ustanovení uh. pol. tr. řádu, postavení strany, které přísluší z osvobozujícího rozsudku odvolati se v neprospěch obviněného k polit. úřadu II. stolice.

Podle obsahu správních spisů učinila stěžující si pojišťovna trestní oznámení pro porušování předpisů zák. č. 221/1924 Sb. ve znění zák. č. 184/1928 Sb., na základě jichž bylo zahájeno proti Š. G. trestní řízení, v němž vystupovala pojišťovna v zastoupení žaloby jako poškozená, dovozujíc, že nezákonným způsobem přihlášek a odhlášek zaměstnanců firmy G. Jonáš byla porušována, resp. ohrožována ve svých právech prováděti pojištění, zejména předpisovati náležitě pojistné.

Jestliže žal. úřad upřel pojišťovně odvolací právo z jeho osvobozujících rozsudků a tím postavení procesní strany, vycházeje z právního názoru, že jest pouhou denunciantkou, které takové právo nepřísluší, jest tento jeho právní názor podle hořejších úvah mylný a odporuje zákonu.

Dovolává-li se žal. úřad v odvodním spise na oporu uvedeného svého názoru zdejšího nál. z 23. správně 25. října 1923 č. 17647, Boh. A 2797/23, přehlíží, že nález tento týká se postavení okr. nem. pokladny v policejním trestním řízení podle právního řádu platného v zemích historických, v němž však není právní normy, která by jí postavení strany v takovém řízení přiznávala, jako je tomu podle ustanovení uh. pol. tr. řádu, takže v zemích historických má ovšem postavení pouhého oznamovatele. Další rozhodnutí, jež žal. úřad v odvodním spise cituje, buď vůbec neexistují, jako domnělý nález z 15. října 1923 č. 16647, nebo týkají se věcí, jež s otázkou, o kterou jde, nemají nic společného (č. 6098/24 a 18.433/25).

Ježto právní názor žal. úřadu, na kterém spočívají jeho právní poučení, připojená k nař. rozhodnutím, že stěžující si pojišťovně právo odvolací z jeho osvobozujících rozsudků nepřísluší, není ve shodě se zákonem, byla nař. rozhodnutí zrušena pro nezákonnost podle § 7 zák. o ss, aniž nss mohl se zabývati námitkami, čelícími proti meritornímu obsahu nař. rozhodnutí.

Č. 11.540.

Stavební právo (Slovensko). — Řízení správní: * Předpisuje-li stavební statut (stavební řád) minimální šířku ulic a stanoví-li určitý rozsah stavebních parcel, chrání tím nezadatelný veřejný zájem, jehož je oprávněn odvolací úřad dbáti ve smyslu § 81 odst. 2 nař. č. 8/1928 Sb. i v neprospěch odvolatele.

(Nález ze dne 10. listopadu 1934 č. 21.054.)

Prejudikatura: srv. CCCCXXXIII/1932, Boh. A 10.340/33.

Věc: Bedřich B. a spol. v K. proti zemskému úřadu v Bratislavě o parcelační povolení.